

PARTER OCH DOMSLUT

Erik Jonsson

Parter

Tiltalad

Erik Jonsson, 19761108-0131
Järnåldersringen 432, 136 65 Söderby

Offentlig försvarare
Advokat Frederik Carldéhn
Advokatfirman Althin HB
Skeppsbron 28, 3 tr, 111 30 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Wiktor Beyer
Åklagarmyndigheten
Södra åklagarkammaren i Stockholm
Box 194, 141 24 Huddinge

Målsägande

1. DÖDSBOET EFTER Maria Teresia Hellman

Ombud
Advokat Marcus Granelli
Brottsbyrån Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Järnagatan 16, 151 73 Södertälje

Ombud
Advokat Silvia Ingolfssdottir Åkermark
Brottsbyrån Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parrmätargatan 7, 112 24 Stockholm

2. Björn MELVIN Hellman

Målsägandebiträde genom substitution
Advokat Marcus Granelli
Brottsbyrån Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parrmätargatan 7, 112 24 Stockholm

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 69
131 07 Nacka

Besöksadress
Sicklastråket 1
Nacka

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:30

Telefon
08-561 656 00

E-post
nacka.tingsratt@dom.se
Webb
www.nackatingsratt.domstol.se

Målsägandebiträde
Advokat Silvia Ingolfsson Åkermark
Brottsbyrå Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parrmätargatan 7, 112 24 Stockholm

3. NATALIE Maria Hellman

Målsägandebiträde genom substitution
Advokat Marcus Granelli
Brottsbyrå Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parrmätargatan 7, 112 24 Stockholm

Målsägandebiträde
Advokat Silvia Ingolfsson Åkermark
Brottsbyrå Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parrmätargatan 7, 112 24 Stockholm

4. NOVA Katarina Hellman

Målsägandebiträde genom substitution
Advokat Marcus Granelli
Brottsbyrå Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parrmätargatan 7, 112 24 Stockholm

Målsägandebiträde
Advokat Silvia Ingolfsson Åkermark
Brottsbyrå Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parrmätargatan 7, 112 24 Stockholm

5. Britt-Inger Jonsson

Målsägandebiträde genom substitution
Advokat Marcus Granelli
Brottsbyrå Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parrmätargatan 7, 112 24 Stockholm

Målsägandebiträde
Advokat Silvia Ingolfsson Åkermark
Brottsbyrå Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parrmätargatan 7, 112 24 Stockholm

6. KARL Henry Jonsson

Målsägandebiträde genom substitution
Advokat Marcus Granelli
Brottsbyrån Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parmmätargatan 7, 112 24 Stockholm

Målsägandebiträde
Advokat Silvia Ingolfssdottir Åkermark
Brottsbyrån Advokaterna Åkermark & Lodin AB
Parmmätargatan 7, 112 24 Stockholm

7. Gjensidige Forsikring Asa Norge, Svensk Filial, 516407-0384
Box 3031, 103 61 Stockholm

Företrädd av åklagaren

Domslut

Brott som Erik Jonsson döms för

Mord, 2023-05-18, Nacka kommun, 3 kap 1 § brottsbalken

Skadegörelse, 2023-05-18, Nacka kommun, 12 kap 1 § brottsbalken

Åtal som Erik Jonsson frikänns från

Misshandel, 2023-03-30, Nacka kommun, 3 kap 5 § brottsbalken

Påföljd

Fängelse på livstid

Häktning m.m.

Erik Jonsson ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Erik Jonsson ska betala skadestånd till Gjensidige Forsikring Asa Norge, Svensk Filial med 54 982 kr. Erik Jonsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 maj 2023.

Erik Jonsson ska betala skadestånd till Melvin Hellman med 110 000 kr. Erik Jonsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 maj 2023.

Erik Jonsson ska betala skadestånd till Natalie Hellman med 110 000 kr. Erik Jonsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 maj 2023.

Erik Jonsson ska betala skadestånd till Nova Hellman med 110 000 kr. Erik Jonsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635)

från den 18 maj 2023.

Erik Jonsson ska betala skadestånd till Britt-Inger Jonsson med 110 000 kr.
Erik Jonsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 maj 2023.

Erik Jonsson ska betala skadestånd till Karl Jonsson med 110 000 kr. Erik Jonsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 maj 2023.

Erik Jonsson ska betala skadestånd till Dödsboet efter Hellman med 96 218 kr.
Erik Jonsson ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 maj 2023.

Förverkande och beslag

Beslutet från den 18 maj 2023 om avspärrning av lägenheten på Per Hallströms väg 12 i Nacka ska bestå till dess domen vunnit laga kraft.

Tingsrätten förordnar, med ändring av tidigare beslutad kvarstad, om kvarstad på så mycket egendom att målsägandenas skadestånd om 701 200 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 18 maj 2023 till dess betalning sker, kan antas bli täckt vid utmätning. Kvarstaden ska bestå till dess verkställighet av skadeståndet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom.

Beslaget av mobiltelefon och kläder ska bestå tills domen vinner laga kraft (Polismyndigheten, 2023-5000-BG58477.2, 2023-5000-BG58484.1-5).

Beslaget av mobiltelefoner, kläder m.m., ska bestå tills domen vinner laga kraft (Polismyndigheten, 2023-5000-BG58441.1, 2023-5000-BG58447.1-4, 2023-5000-BG58447.6-7, 2023-5000-BG58477.3 och 2023-5000-BG58491.1).

Beslaget av en kniv ska bestå tills domen vinner laga kraft. Kniven ska därefter förverkas (Polismyndigheten, 2023-5000-BG58447.5).

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på bilder i obduktionsprotokollet och brottsplatsundersökningen som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Erik Jonsson ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Frederik Carldéhn ska få ersättning av staten med 305 968 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 200 745 kr arbete
- 41 250 kr tidsspillan
- 2 779 kr utlägg
- 61 194 kr mervärdesskatt

Silvia Ingolfssdottir Åkermark ska få ersättning av staten med 154 599 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 110 333 kr arbete
- 11 138 kr tidsspillan
- 2 208 kr utlägg
- 30 920 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Erik Jonsson ska dömas för mord enligt 3 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Erik Jonsson ska dömas för skadegörelse enligt 12 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 MORD (5000-K587777-23)

Erik Jonsson har berövat Teresia Hellman livet genom att hugga/sticka/skära henne upprepade gånger med kniv och därigenom tillfogat henne flertalet sårskador på bland annat halsen och huvudet, på den vänstra axeln, på buken och på det vänstra lårets baksida. Skadorna på halsen och på buken har varit livshotande/dödande. Till följd av skadorna har Teresia Hellman avlidit. Det hände den 18 maj 2023 på Per Hallströms väg 12, Nacka kommun.

Som försvårande omständigheter ska beaktas att gärningen inneburit svårt lidande för Teresia Hellman då Erik Jonsson utdelat upprepat kraftigt våld med kniv mot henne och därmed tillfogat henne omfattande och allvarliga skador. Vidare ska beaktas att gärningen varit särskilt hänsynslös eftersom Teresia Hellman befunnit sig i en skyddslös ställning och haft svårigheter att värja sig samt att gärningen skedde i hennes bostad.

Erik Jonsson begick gärningen med uppsåt.

1.2 SKADEGÖRELSE (5000-K587777-23)

Erik Jonsson har huggit/slagit med en kniv mot Teresia Hellmans bil med registreringsnummer FGZ 55F så att det blev skador för 68 347 kr. Det hände den 18 maj 2023 på Per Hallströms väg, Nacka kommun.

Erik Jonsson begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Erik Jonsson ska dömas för misshandel enligt 3 kap 5 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 MISSHANDEL (5000-K587777-23)

Erik Jonsson har misshandlat Teresia Hellman genom att slå henne i ansiktet, strypa och slå henne med ett skärp samt dra henne i håret så att hårtussar lossnade. Det hände i tiden omkring den 30 mars 2023 på Per Hallströms väg 12, Nacka kommun. Av misshandeln fick Teresia Hellman blåmärken, svullnad, smärta och ömhet.

Erik Jonsson begick gärningen med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Erik Jonsson ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Dödsboet efter Hellman har begärt att Erik Jonsson ska betala skadestånd med 96 218 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 maj 2023.

Gjensidige Forsikring Asa Norge, Svensk Filial har begärt att Erik Jonsson ska betala skadestånd med 68 347 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 maj 2023.

Britt-Inger Jonsson har begärt att Erik Jonsson ska betala skadestånd med 110 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 maj 2023.

Karl Jonsson har begärt att Erik Jonsson ska betala skadestånd med 110 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 maj 2023.

Melvin Hellman har begärt att Erik Jonsson ska betala skadestånd med 110 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 maj 2023.

Nova Hellman har begärt att Erik Jonsson ska betala skadestånd med 110 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från

den 18 maj 2023.

Natalie Hellman har begärt att Erik Jonsson ska betala skadestånd med 110 000 kr. Räkta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 18 maj 2023.

Förverkande och beslag

Åklagaren yrkar att beslutet från den 18 maj 2023 om avspärning av lägenheten på Per Hallströms väg 12 i Nacka ska bestå till dess domen vunnit laga kraft.

Åklagaren har begärt att tingsrätten, med ändring av tidigare beslutad kvarstad, ska förordna om kvarstad på 714 565 kr av Erik Jonssons egendom. Kvarstaden ska bestå till dess verkställighet av skadeståndet kan ske, dock längst två månader efter lagakraftvunnen dom.

Åklagaren har begärt att beslaget av mobiltelefon och kläder ska bestå tills domen vinner laga kraft (Polismyndigheten, 2023-5000-BG58477.2, 2023-5000-BG58484.1-5).

Åklagaren har begärt att beslaget av mobiltelefoner, kläder m.m., ska bestå tills domen vinner laga kraft (Polismyndigheten, 2023-5000-BG58441.1, 2023-5000-BG58447.1-4, 2023-5000-BG58447.6-7, 2023-5000-BG58477.3 och 2023-5000-BG58491.1).

Åklagaren har begärt att beslaget av en kniv, beslagtaget hos Erik Jonsson, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Kniven ska därefter förverkas (Polismyndigheten, 2023-5000-BG58447.5).

INSTÄLLNING

Erik Jonsson har förnekat brott avseende samtliga tre åtalpunkter. Han har som grund för sin inställning i skuldfrågan avseende åtalpunkt 1.1 (mord) anfört i första hand att det rört sig om en olyckshändelse, i andra hand för att han utsatts för ett brottsligt angrepp med kniv och han agerat i nödvärn eller i vart fall svårligen kunnat besinna sig och i tredje hand att han handlat under vanföreställning under psykos.

Som grund för sitt inställning avseende åtalpunkt 1.2 (skadegörelse) har han anfört att han varken kan erkänna eller förneka gärningen, men att han bestritt ansvar för brott eftersom han inte varit medveten om sitt eget handlande och därmed saknat uppsåt.

Beträffande åtalpunkt 2 (misshandel) har han förnekat gärningen.

Erik Jonsson har inte haft någon erinran mot de särskilda yrkandena.

Erik Jonsson har med hänvisning till sin inställning i skuldfrågorna motsatt sig att betala skadestånd. Avseende anspråken från dödsboet efter Teresia Hellman, Melvin Hellman, Natalie Hellman, Nova Hellman, Britt-Inger Jonsson och Karl Henry Jonsson har Erik Jonsson vitsordat att de tillhör den ersättningsberättigade anhörigkretsen samt beloppens storlek. Vad gäller det enskilda anspråket från Gjensidige Forsikring har han endast vitsordat sättet att beräkna ränta.

UTREDNING

Vid huvudförhandlingen har Erik Jonsson hörts. På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med:

- Johan Olsson (boende i huset bredvid och den som ringde larmsamtalet om skadegörelse på bilar),
- Mustafa Anil (polis som ingrep mot Erik Jonsson vid parkeringen och åkte med honom i bilen till arresten),
- Josefin Lans (polis som ingrep mot Erik Jonsson och senare gick in i lägenheten där Teresia Hellman påträffades),
- Lilo Zeidlitz (arrestvakt som tjänstgjorde när Erik Jonsson kom till arresten),
- Thomas Glob Berthelsen (akutläkare som kom till lägenheten där Teresia Hellman påträffades och konstaterade att hon hade avlidit),
- Hillevi Chemnitz (vän till Teresia Hellman),
- Fredrik Aittamaa (vän till Teresia Hellman),
- Johanna Wiman Arvidsson (vän till Teresia Hellman),
- Erik Berg (anställd vid Bavaria Bil dit Teresia Hellmans bil flyttades för skadebedömning och reparation),
- Redmon Yelda (anställd vid Bavaria Bil dit Teresia Hellmans bil flyttades för skadebedömning och reparation),

Åklagaren har dessutom åberopat bl.a. följande bevisning:

- Larmsamtal,
- Händelserapport
- Filmsekvenser som tagits med polisens kroppskameror
- Fotografier
- Protokoll från brottsplatsundersökning
- Protokoll över blodbildsanalys
- Filmsekvenser från övervakningskameran i det hus där Teresia Hellman bodde
- Dödsfallsutlåtande efter obduktion
- Rättsintyg avseende Erik Jonssons skador
- Sakkunnigutlåtande angående förekomsten av Teresia Hellmans blod på olika ställen
- Analysresultat från Rättsmedicinalverket om Erik Jonsson och Teresia Hellmans alkoholkoncentration i blodet
- Film från en rekonstruktion som gjorts med Erik Jonsson
- Meddelanden som skickats mellan Erik Jonsson och Teresia Hellman

På Erik Jonssons begäran har polisförhören med Fredrik Jonsson (bror till Teresia Hellman) lästs upp med stöd av 35 kap. 14 § första stycket 4 rättegångsbalken.

SKÄL

Åtalet för mord

Bakgrund

Teresia Hellman och Erik Jonsson hade en relation, men bodde inte tillsammans. Den 18 maj 2023 klockan 17.30 kom Teresia Hellman och Erik Jonsson hem till Teresia Hellmans lägenhetshus på Peter Hallströms väg 12 i Nacka. Erik Jonsson hade då på sig en vit t-shirt. Klockan 22.13 lämnade Erik Jonsson huset med en kniv i handen. Han hade då en blå t-shirt på sig. Ovanstående framgår av filmsekvenser från husets övervakningskamera.

Klockan 22.20 ringde Johan Olsson, som bor i huset bredvid, till larmcentralen och berättade att en man befann sig på parkeringen utanför och hackade med en kniv på bilar. Polisen anlände till platsen några minuter senare och hittade,

efter Johan Olssons anvisningar, Erik Jonsson i ett intilliggande buskage där han hade gömt sig. Efter polisens uppmaningar kom Erik Jonsson ut ur buskaget. På marken inne i buskaget hittade polisen en kniv.

Polisen omhändertog Erik Jonsson med stöd av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. samt grep honom som misstänkt för skadegörelse.

Erik Jonsson transporterades till arresten i Västberga. Under bilfärden och senare i arresten lämnade Erik Jonsson uppgifter som innebar att han kunde ha skadat eller dödat en kvinna. Polisen och arrestpersonalen uppfattade även att Erik Jonsson hade blodstänk i pannan och ett blödande sår på knät. Polisen beslutade att skicka en patrull till Teresia Hellmans lägenhet eftersom det var hennes bil som Erik Jonsson främst misstänktes ha skadat med kniven.

När patrullen anlände till lägenhetshuset kunde de höra hög musik från Teresia Hellmans lägenhet. Dörren till lägenheten var olåst. När poliserna kom in i lägenheten såg de omedelbart Teresia Hellman liggande på golvet i köket. Hon låg i en stor pöl med blod och var till synes livlös. Poliserna utförde HLR på Teresia Hellman tills akutläkare kom till platsen. Akutläkaren konstaterade att Teresia Hellman hade avlidit.

Erik Jonsson greps och genomgick en rättsmedicinsk kroppsundersökning. Blodstänk på Erik Jonssons panna, handrygg, knä, fot och naglar konstaterades vid analys hos NFC komma från Teresia Hellman (grad +4).

Enligt analysvar från RMV hade Erik Jonsson 2,84 promille alkohol och Teresia Hellman 2,1 promille alkohol.

Erik Jonssons berättelse

Erik Jonsson har sammanfattningsvis berättat följande. Han och Teresia Hellman träffades våren 2022 och efter ungefär en månad blev de ett par. De träffades nästan varje dag under veckor de inte hade sina barn boende hos sig. Han ändrade även de veckor han hade sina barn boende hos sig för att deras barnfria perioder skulle sammanfalla bättre.

Relationen med var turbulent och de bråkade ofta. De drack mycket alkohol

och kunde då bli osams, brottas och använda fula ord. De var jämnstarka, vilket märktes när de brottades eller höll på med armbrytning. Teresia kunde ta till våld ibland och det hände att hon smällde till honom. De bråkade även när de inte druckit alkohol, men då blev det inte våldsamheter.

När Teresia var påverkad av alkohol blev hon ofta arg för småsaker. Hon var svartsjuk, vilket påverkade hans relationer med andra personer. Han kunde exempelvis inte längre ha en nära relation med sina barns mamma på grund av Teresias svartsjuka. Teresia var svartsjuk när han umgicks eller pratade med sina vänner och kunde även uttrycka missnöje när han ville spendera kvällen med sin dotter. Hennes barn var mer självständiga medan hans dotter behövde mer stöd. Teresia tyckte inte att han skulle behöva vara hemma med ett halv vuxet barn. Hon tyckte inte heller om när han ville sova i stället för att umgås med henne. Han upplevde att de båda tyckte om att bråka. Innerst inne tyckte de dock om varandra och de blev ofta sams kort tid efter att de bråkat.

När de umgicks brukade de dricka vin och prata. Han har länge överkonsumerat alkohol men eftersom han haft ett arbete där han börjar arbeta tidigt på morgonen har han tidigare behövt begränsa sitt drickande. Under 2022 blev Teresia arbetslös och hade då mer tid för att umgås och dricka alkohol, vilket ledde till att deras alkoholkonsumtion ökade ytterligare.

Han träffade bara Teresias familj och vänner någon enstaka gång. Han tror att det beror på att de i huvudsak träffades när hon inte hade sina barn boende hos sig. Teresia har dock träffat hans ena dotter flera gånger eftersom hon varit sjuk och därför har varit hos honom mycket.

Natten mellan den 13 och 14 maj bodde de på hotell. Han hade svårt att sova och märkte hur Teresias telefon plingade till upprepade gånger, vilket gjorde honom nyfiken. Han tittade i telefonen och upptäckte att Teresia sexchattade med en annan man vilket han konfronterade henne med morgonen efter. Teresia blev arg för att han tittat i hennes telefon och krävde att få titta i hans telefon, vilket han lät henne göra. Hon upptäckte då en lättklädd bild på hans ex, men trodde att han hade varit otrogen med kvinnan. Under de följande dagarna bråkade de flera gånger om detta.

Den 17 maj 2020 umgicks de hemma hos Teresia och drack alkohol

tillsammans. Teresia var fortfarande upprörd över bilden i hans telefon och ville titta i telefonen igen. Han lät henne inte göra det varpå hon försökte låsa upp telefonens kodlås själv. När hon misslyckades blev hon arg och slängde telefonen i väggen så att den gick sönder. De bråkade men blev sedan sams igen.

Den 18 maj 2023 var de i Nacka Forum tillsammans och drack vin och öl. De gick därefter hem till Teresia. Han var trött och ville sova, vilket gjorde Teresia arg eftersom hon ville att de skulle umgås och dricka mer vin och öl tillsammans. Han gick ändå och lade sig och sov en stund.

När han vaknade var Teresia väldigt berusad och arg. Hon ställde frågor igen om kvinnan på bilden i hans telefon och påstod att han hade varit otrogen mot henne. Han gick då ut i köket och drack mer vin och öl medan Teresia satt och skrek åt honom från vardagsrummet. Han väntade på att hon skulle lugna ner sig och svarade inte på hennes skrik.

Teresia kom därefter in till honom i köket och tog tag i en kniv som låg på köksbänken. Hon viftade med kniven mot honom och skrek ”hur kan du vara otrogen med en jävla invandrarhora”. Hennes blick var helt galen och han var säker på att hon tänkte hugga honom med kniven. Hon höll kniven riktad mot honom med handen placerad långt ner på handtaget. Han satte sin hand ovanför hennes hand på knivens handtag och ryckte kniven ur handen på henne. Han höll kniven högt upp i luften så att hon inte kunde nå den. Hon slog och klöste honom för att försöka ta tillbaka kniven, men gav upp efter en stund och gick tillbaka till vardagsrummet igen.

Han stod kvar med kniven i handen en stund för att förvissa sig om att Teresia inte skulle försöka ta tillbaka den. Han lade sedan ned kniven på köksbänken och vände sig om för att dricka mer. Teresia kom då springande in i köket och tog kniven. Han uppfattade det som att hon hade stått och väntat på att han skulle lägga ifrån sig kniven för att kunna ta den. Hon sa till honom att han var ett ”jävla as” och viftade med kniven mot honom igen. Den här gången höll hon handen närmare bladet på kniven. Han kunde därför inte sätta handen ovanför hennes och rycka kniven ur hennes hand som han hade gjort tidigare. Han tog tag i hennes handled för att avvärja angreppet.

I ett försök att komma loss från hans grepp och få kontroll över kniven gjorde Teresia Hellman ett ordentligt ryck och lutade sig samtidigt bakåt. Han tappade då balansen och föll framåt. De ramlade båda två och hamnade på köksgolvet. I fallet fick Teresia kniven i magen. Han uppfattade inte att Teresia skadades särskilt allvarligt eftersom hon därefter blev ännu argare och försökte hugga honom med kniven. Hon sparkade och sprattlade med benen och försökte knäa honom i pungen och i magen. Hon råkade då få kniven i benet. Han försökte skydda sig från Teresias sparkar genom att dra upp sitt knä mot magen och uppfattade då att han fick ett snitt av kniven på sitt vänstra knä.

Teresia drog sin hand med kniven mot sin mun för att försöka bita hans hand som han höll runt hennes handled. Han tror att hon då råkade få ett knivstick i axeln, men det verkade inte heller bekomma henne. Han försökte dra handen bort från hennes ansikte så att hon inte skulle kunna bita honom men orkade inte hålla emot och tappade greppet. Kniven åkte då tillbaka med en fart och snittade Teresia i halsen. Det kom en massa blod och blev en stor pöl med blod på golvet. Han tog upp kniven, men sedan blev allt svart och han har därefter inga minnesbilder förrän han vaknade i arresten nästa morgon. Han minns inte om han bytte kläder, tvättade sig, gick ut från lägenheten eller att han tog kniven med sig. Han har inte heller någon förklaring till hur skadorna på Teresias huvud kan ha uppstått. Det är möjligt att han kan ha orsakat dem.

Tingsrättens bedömning av vad som orsakade Teresia Hellmans död

En rättsmedicinsk undersökning av Teresia Hellmans kropp har utförts. Vid undersökningen konstaterades att Teresia Hellman hade ett flertal stick och skärskador inom den hårbeklädda delen av huvudet (bakom och ovanför det högra ytterörat) och på halsens högre baksida fanns det 10–15 skador efter skarpt våld. Rättsläkaren konstaterade att något exakt antal skador inte kan anges eftersom det är möjligt att mer än en skada ligger på samma ställe. En skada konstaterades på det högra ytterörat och en skärskada i mungipan. På halsens vänstra bakre del konstaterades sammanlagt fem kraftigt gapande sårskador. Fyra av dessa skador är stickskador och en av skadorna bedömdes vara en skärskada. Över den vänstra axeln konstaterades två stickskador, en stickskada konstaterades i buken och en stickskada konstaterades på det vänstra lårets baksida.

Rättsläkaren konstaterar i utlåtandet att skadornas utseende starkt talar för att de uppkommit genom inverkan av stickande respektive kombinerat stickande-skärande våld och kan ha uppstått efter knivhugg. Skadorna på halsen har varit livshotande/dödande och skadan på buken har varit livshotande. Rättsläkaren finner att undersökningsfynden talar starkt för att dödsfallet orsakats av yttre förblödning, samt att omständigheterna talar starkt för att dödsfallet orsakats av en annan person.

Kriminaltekniker har även genomfört en blodbildsanalys av blodstänken i köket. Analysresultaten visar att det finns starkt stöd för att Teresia Hellman befunnit sig på golvet framför elementet när skadorna på halsen och huvudet uppkom samt att hon inte rört sig nämnvärt med överkroppen efter att hon fått de blödande skadorna på hals och huvud. Blodstänk på elementet och intilliggande ytor ger, tillsammans med de skador som konstaterats på Teresia Hellmans kropp, starkt stöd för att Teresia Hellman utsatts för en yttre kraft när hon befunnit sig i golvnivå invid elementet. Det blod som runnit utmed vänster underben har dock inte uppkommit när hon befann sig liggande på golvet.

I köket har även en skada i golvet konstaterats centralt i blodsamlingarna. Skadans form och utseende tillsammans med blodbildsanalysen ger enligt kriminalteknikerna starkt stöd för att den uppkommit i samband med att ett eggvasst föremål med kraft träffat golvytan när Teresia Hellman utsattes för våld när hon befann sig på golvet framför elementet.

Kriminalteknikerna har även konstaterat att det mot bakgrund av att en disksvamp återfunnits i diskhon i köket som vid test av NFC visade positivt för blod samt att inget blod fanns på övriga ytor i diskhon, att det finns starkt stöd för att ett blodigt föremål eller kroppsdel sköljts av i diskhon i närtid.

Teresia Hellmans blod (grad +4) konstaterades även finnas på den kniv som hittades i buskaget när Erik Jonsson omhändertogs av polisen. Rättsläkaren har även ansett att knivbladets utseende, form, storlek och beskaffenhet talar för att den kan ha orsakat Teresia Hellmans skador.

Utifrån den tekniska utredningen konstaterar tingsrätten att det är utrett att Teresia Hellman befunnit sig på liggande golvet framför elementet när en annan person har stuckit och skurit henne upprepade gånger med kniv vilket

orsakat hennes död. Därefter har gärningsmannen sköljt bort blod i diskhon.

Tingsrättens bedömning av skuldfrågan

Utifrån utredningen i målet kan det konstateras att ingen person förutom Teresia Hellman och Erik Jonsson befunnit sig i lägenheten när skadorna uppkom. Av videoupptagningarna från övervakningskamerorna i lägenhetshusets entré framgår att Teresia Hellman och Erik Jonsson anlände till lägenheten tillsammans samt att Erik Jonsson sedan lämnade lägenheten ensam några timmar senare. Erik Jonsson har dessutom berättat att han och Teresia Hellman var ensamma i lägenheten.

Eftersom det av den rättsmedicinska obduktionen, brottsplatsundersökningen och blodbildsanalysen framgått att det finns starkt stöd för att en annan person orsakat Teresia Hellmans skador gör tingsrätten bedömningen att det är uteslutet att Teresia Hellman orsakat skadorna själv. Slutsatsen att Erik Jonsson orsakat skadorna stärks även av att Erik Jonsson hade Teresia Hellmans blod på kroppen när han omhändertogs av polisen samt att en kniv med Teresia Hellmans blod på hittades i det buskage där Erik Jonsson befann sig när polisen hittade honom. Erik Jonsson hade även kniven i handen när han lämnade huset.

Erik Jonsson har i första hand gjort gällande att Teresia Hellmans skador uppstått genom en olyckshändelse efter en slags dragkamp om kniven. Som tingsrätten tidigare konstaterat har Teresia Hellman befunnit sig liggande på golvet framför elementet när en annan person stuckit/skurit henne upprepade gånger. Redan detta förhållande talar enligt tingsrättens bedömning starkt mot att skadorna uppkommit på det sätt som Erik Jonsson har berättat. Tingsrätten konstaterar även att det rör sig om ett stort antal skador samt att Erik Jonssons redogörelse över händelseförloppet inte ger någon förklaring till hur skadorna på Teresia Hellmans huvud har uppstått.

Erik Jonsson har, om tingsrätten inte skulle godta hans invändning om att Teresia Hellman dog till följd av en olyckshändelse, gjort gällande att han agerat i nödvärn eller s.k. nödvärnsexcess alternativt befunnit sig i ett sådant akut psykotiskt tillstånd att han inte varit medveten om sitt handlande.

För att Erik Jonsson ska dömas för mord krävs att han har haft uppsåt att döda Teresia Hellman. Uppsåt ska anses föreligga om Erik Jonsson avsett att Teresia Hellman skulle dö, om han insett att gärningen skulle leda till hennes död eller om han insett att det fanns en risk för att handlandet skulle leda till Teresia Hellmans död och var likgiltig till detta.

Samtliga former av uppsåt förutsätter följaktligen att Erik Jonsson varit medveten om sitt handlande. Om Erik Jonsson inte har varit medveten om handlingen föreligger inte uppsåt i straffrättslig mening. Det bör även noteras att i de rättsfall där medvetandet har bedömts ha varit så grumlat att det inte föreligger uppsåt, har en central omständighet varit att det inte fanns något som helst skäl för den tilltalade att vilja skada målsäganden, utan det har därför tvärtom framstått som troligt att den tilltalade hade en helt förvrängd verklighetsuppfattning vid gärningen. (Se t.ex. rättsfallen ”Vanföreställningen” NJA 2020 s. 169 och ”Samurajsvärdet” NJA 2012 s. 45.)

Av utredningen framgår att det tidvis hade förekommit våldsamheter i relationen mellan Erik Jonsson och Teresia Hellman. De hade den aktuella kvällen druckit mycket alkohol. Erik Jonssons beskrivning av Teresia Hellman som svartsjuk får visst stöd i meddelanden som hon skickat till honom.

Tingsrätten anser att Erik Jonssons berättelse om de delar av händelseförloppet som han sagt att han har minnesbilder från och som innebär att Teresia Hellman vid två separata tillfällen råkat få dödliga skador från kniven, i sig framstår som mycket osannolik. Den motsägs dessutom som tidigare nämnts av den tekniska bevisningen från obduktionen och brottsplatsundersökningen om var hon befann sig när hon fick skadorna. En omständighet som här bör nämnas är att bedömningen vid obduktionen var att den sparsamma blödnings i bukhålan tyder på att det inte var den första skadan. Motsatsvis innebär detta enligt tingsrättens bedömning att den stora blodförlusten från halsen sannolikt redan hade skett när skadan i bukhålan uppkom. Tingsrätten anser inte att de omständigheter som försvararen har pekat på (frånvaron av blodspår i Teresia Hellmans hand vilket skulle kunna tala för att hon höll i något i handen när hon blödde, respektive spår efter att någon hållit runt hennes handled vilket skulle kunna tala för att Erik Jonsson vid något tillfälle tagit ett hårt grepp) på något avgörande sätt förtar värdet av åklagarens bevisning.

Erik Jonssons berättelse om det inledande händelseförloppet är därför motbevisad av åklagaren. Det finns därför även starka skäl att anta att hans uppgifter om en senare minneslucka är en efterhandskonstruktion. Vid bedömningen går det inte heller att bortse från det förhållandet att Erik Jonsson lämnat sin berättelse först sedan han fått viss information om den tekniska utredningen och efter att han under flera månaders tid genomgående hade svarat ”inga kommentarer” på alla frågor i polisförhören.

Av vittnesuppgifter från Josefine Lans, Mustafa Anil och Lilo Zeidlitz har framgått att de uppfattade att Erik Jonsson var ordentligt berusad, men det har inte framkommit något i deras förhör som talar för att han inte var medveten om vad som hände. Märkliga omständigheter är dock dels det sätt på vilket Erik Jonsson har orsakat skador på Teresia Hellmans bil, dels att han under intransporten till Västberga ska ha talat om demoner, zombier och vampyrer. Josefine Lans har beskrivit Erik Jonsson som berusad, förvirrad och chockad, som att han inte riktigt var med ”i verkligheten”. Mustafa Anil har berättat att Erik Jonsson varnade dem för att kvinnan skulle bita dem om hon levde när de kom dit.

Å andra sidan agerade Erik Jonsson adekvat i andra avseenden. Han uppfattade t.ex. att polisen skulle använda pepparspray om han inte kom ut frivilligt från buskaget och han bad poliserna att hjälpa honom med att dra upp byxorna. Mustafa Anil har berättat att Erik Jonsson kunde föra en konversation på parkeringen, lämnade sitt personnummer och svarade senare i arresten på frågor om eventuella sjukdomar och medicinering. Erik Jonsson sa även att han skulle få sitta inne hela sitt liv för vad han hade gjort. Lilo Zeidlitz har beskrivit Erik Jonsson som lugn, talför och ”stabil i sin fylla” när hon träffade honom i arresten. Han verkade enligt hennes uppfattning också tillfreds med det som hade hänt.

Som framgått ovan anser tingsrätten att det är bevisat att Erik Jonssons berättelse om hur Teresia Hellman fått en del av sina skador inte stämmer med verkligheten. Det ligger nära till hands att anta att Erik Jonssons agerande efter händelsen berodde på chock eller berusning, alternativt att han ville framstå som sinnesförvirrad och inte ansvarig för sina handlingar. Det kan även konstateras att läkaren som utfärdat intyg i målet enligt 7 § lagen (1991:2041)

om särskild personutredning i brottmål, m.m. har gjort bedömningen att Erik Jonsson vid gärningen inte led av en allvarlig psykisk störning.

Tingsrättens slutsats är därmed att Erik Jonssons uppgifter om både händelseförloppet och minnesluckan är motbevisade av åklagaren. Det innebär också att det är utrett att Erik Jonsson inte har befunnit sig i en nödvärnssituation.

Det är inte möjligt att med någon säkerhet slå fast hur det närmare gick till när Erik Jonsson dödade Teresia Hellman. Det framstår som troligt att knivhugget mot Teresia Hellmans lårs baksida var den första skadan som utdelades medan hon fortfarande stod upp, men att övriga skador tillfogades efter att hon hamnat liggande på golvet. Skadebilden hos Teresia Hellman visar att Erik Jonsson utdelade ett stort antal knivhugg. De många knivhuggen, varav flera utdelats med stor kraft mot Teresia Hellmans hals, talar starkt för att Erik Jonsson vid gärningstidpunkten hade för avsikt att döda Teresia Hellman. Det förhållandet att han inte heller efter knivhuggen ångrat sig och försökt hjälpa henne talar också tydligt för detta. Tingsrättens slutsats är därför att Erik Jonsson har haft s.k. avsiktssuppsåt.

Den som uppsåtligen berövar annan livet ska dömas för mord eller, om brottet med hänsyn till omständigheterna är mindre grovt, dråp. Erik Jonsson har dödat Teresia Hellman med ett stort antal knivhugg. Gärningen har karakteriserats av brutalitet. Brottet är därmed att bedöma som mord.

Åtalet för skadegörelse

Av vittnesuppgifterna från Johan Olsson framgår att Erik Jonsson högg med kniven mot bl.a. Teresia Hellmans bil.

Det framgår vidare av den besiktning som skett hos Bavaria Bil AB att bilen hade skador som är mycket väl förenliga med det händelseförlopp som Johan Olsson har beskrivit. Det gäller både antalet skador och deras placering på bilens rutor. Vittnen Redmon Yelda och Erik Berg, som båda varit delaktiga i besiktningen av Teresia Hellmans bil, har beskrivit att skadorna på bilen var sådana som är typiska för när någon försökt skada bilen samt att skadorna inte är förenliga med exempelvis stenskott eller en isskrapa. Erik Berg har även uppgett att han bedömer att det krävs relativt mycket kraft med ett hårt föremål

för att åstadkomma de skador som funnits på listerna på Teresia Hellmans bil.

Även om det inte finns någon utredning om bilens skick före händelsen anser tingsrätten att bevisningen är tillräcklig för att det ska vara ställt utom rimligt tvivel att Erik Jonsson orsakat skadorna på bilen. Det är utrett att Erik Jonsson hackat med en kniv på Teresia Hellmans bil samt att skador förenliga med det handlandet därefter har konstaterats på bilen. Erik Jonsson ska därför dömas för skadegörelse. Tingsrätten återkommer till skadornas omfattning vid sin bedömning av skadeståndsanspråket.

Åtalet för misshandel

Erik Jonsson har berättat att han och Teresia Hellman bråkade den aktuella kvällen. Teresia slängde en ljuslykta i huvudet på honom och boxade till honom. För att freda sig tog han sin arm om hennes hals till dess att hon hade lugnat ner sig. Han såg inga skador på Teresia efteråt, men själv fick han en bula och ett sår.

Fredrik Aittamaa har berättat om att Teresia Hellman för honom nämnt att Erik Jonsson hade skadat henne. Hon visade ett märke, en slags blånad runt halsen, och sa att Erik Jonsson hade använt ett skärp eller bälte.

Johanna Wiman Arvidsson har berättat att Teresia Hellman för henne har berättat hon hade blivit slagen av en man och att han vid ett tillfälle hade tagit ett skärp och försökt strypa henne.

Tingsrätten konstaterar att vittnesuppgifterna från Fredrik Aittamaa och Johanna Wiman Arvidsson med viss styrka talar för att Teresia Hellman blivit misshandlad av Erik Jonsson. Det finns dock en del osäkerhetsfaktorer i deras berättelser om hur misshandeln skulle ha gått till. De uppgifter som Teresia Hellman lämnat till Johanna Wiman Arvidsson om att mannen var en tillfälligt bekant som bodde i Hammarby sjöstad stämmer inte heller in på Erik Jonsson.

Till detta kommer även att Teresia Hellman inte berättat om någon misshandel för sin vän Hillevi Chemnitz och att händelsen inte heller omnämns i några meddelanden mellan Erik Jonsson och Teresia Hellman.

Sammantaget anser tingsrätten att den bevisning som har lagts fram inte är tillräcklig för att Erik Jonsson ska dömas för att ha misshandlat Teresia

Hellman den 30 mars 2023. Erik Jonsson ska därför frikännas i denna del.

Påföljd

Helt avgörande för påföljdsfrågan är att Erik Jonsson döms för mord. Straffet för mord är fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid (se 3 kap. 1 § brottsbalken). Som skäl för livstids fängelse för mord, ska enligt lagtexten särskilt beaktas om gärningen föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslös.

Utgångspunkten för straffet är brottets straffvärde. Vid bedömningen av straffvärdet ska beaktas den skada, kränkning eller fara som gärningen har inneburit, vad den tilltalade har insett eller borde ha insett samt de avsikter och motiv som han eller hon har haft. (Se 29 kap. 1 § brottsbalken.) Ett brott som begås med avsiktsuppsåt har därmed normalt ett högre straffvärde än ett brott som begås med likgiltighetsuppsåt. En planerad handling har normalt ett högre straffvärde än en impulshandling. (Se ”Mordet med kökskniven” NJA 2021 s. 32.)

Enligt rättspraxis är utgångspunkten att mord ska anses ha ett straffvärde som motsvarar fängelse i sexton år. Denna utgångspunkt gäller om det inte finns vare sig några försvårande eller några förmildrande omständigheter.

Omständigheter av den karaktär som anges i 3 kap. 1 § brottsbalken kan föreligga i olika grad och ska, för att leda till livstids fängelse, vara sådana att de framstår som allvarligare än vad omständigheterna vid mord alltid är. Förekomsten av förmildrande omständigheter kan medföra att ett tidsbestämt straff ändå ska väljas. Domstolen måste slutligen, innan den dömer ut ett livstidsstraff, göra en helhetsbedömning för att försäkra sig om att omständigheterna kring gärningen sammantagna är sådana att ett livstidsstraff är befogat. (Se rättsfallet ”Mordet med hanteln”, NJA 2021 s. 583 och där gjorda hänvisningar.)

Av läkarintyg enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. framgår att undersökande läkare gjort bedömningen att det inte förelåg någon allvarlig psykisk störning vare sig vid tidpunkten för gärningen

eller vid undersökningen och att det inte föreligger skäl att genomföra en rättspsykiatrisk undersökning i målet.

När det gäller brottets straffvärde konstaterar tingsrätten att det finns flera omständigheter som gör gärningen särskilt hänsynslös. Till att börja med har Erik Jonsson dödat Teresia Hellman med avsiktsuppsåt, även om det förefaller ha varit en oplanerad handling som hade samband med stor alkoholkonsumtion. Erik Jonsson begick mordet i Teresia Hellmans hem där hon hade rätt att känna särskild trygghet.

Av både brottsplatsundersökningen och obduktionen framgår vidare att händelseförloppet inte kan ha varit helt kortvarigt. I ett tidigt skede har Teresia Hellman hamnat liggande på köksgolvet och med all sannolikhet haft mycket små möjligheter att försvara sig. Utredningen ger visserligen inte tillräckligt stöd för antagandet att Teresia Hellman tillfogats mer fysiskt lidande än vad som normalt får antas vara fallet vid ett mord. Däremot får hon antas ha upplevt en påtaglig dödsångest av händelseförloppet med upprepade knivhugg och omfattande blödning.

Vid bedömningen av Erik Jonssons agerande bör också beaktas att han efter knivhuggen har tvättat av kniven och sina händer, varefter han lämnat lägenheten utan att ha visat någon ånger eller försökt tillkalla någon hjälp till Teresia Hellman. Först en tid efter att han blivit omhändertagen av polis har han berättat om händelsen och det var då alldeles för sent. Det är också uppenbart att Erik Jonsson senare skulle ha kunnat knytas till mordet även om han inte hade berättat något i polisbilen eller i arresten.

En sammanvägd bedömning av omständigheterna leder tingsrätten till slutsatsen att gärningen framstår som av så kvalificerat allvarligt slag att den motiverar ett livstidsstraff.

Skadestånd

Vid denna utgång i ansvarsdelen har Erik Jonsson godtagit att betala begärda skadestånd till de efterlevande och dödsboet med anledning av Teresia Hellmans död. Dessa skadeståndsbelopp med ränta ska därför utgå.

Som framgått under tingsrättens bedömning av åtalet för skadegörelse döms

Erik Jonsson för att ha tillfogat skador på Teresia Hellmans bil. Dödsboet har därmed rätt till skadestånd för självrisken och försäkringsbolaget för de reparationskostnader som är påkallade för att reparera de skador Erik Jonsson har orsakat. Av underlaget för försäkringsanspråket, bilder på bilen samt vittnesuppgifterna från Redmond Yelda och Erik Berg framgår att åtgärderna, med undantag de åtgärder som hänför sig till byte av nycklar, varit påkallade för att åtgärda de aktuella skadorna. Byte av nycklar har dock utförts med anledning av att bilens nycklar inte kunnat lokaliseras. Det har inte framkommit att detta skulle ha samband med Erik Jonssons handlande. Det är därmed inte utrett att inköpet av en nyckel m.m. till bilen har varit en nödvändig åtgärd som haft samband med skadegörelsen. Ersättningen till Gjensidige Forsikring ska därför bestämmas till 54 982 kr.

Övriga frågor

Häktning

För mord är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år och sex månader. Det är inte uppenbart att det saknas risk för att Erik Jonsson skulle fortsätta sin brottsliga verksamhet (recidivfara) eller avvika eller på annat sätt undandra sig straff (flyktofara) om han frigges. Han ska därför vara häktad till dess att fängelsestraffet får verkställas.

Bevisbeslag, förverkande och avspärrning av lägenheten

Tingsrätten gör bedömningen att åklagarens yrkanden, om att beslag av föremål som kan ha betydelse som bevis ska bestå till dess att domen vinner laga kraft samt att kniven ska förverkas, har stöd i lag. Yrkandena ska därför bifallas, vilket Erik Jonsson respektive Teresia Hellmans dödsbo inte heller har invänt mot.

När det gäller åklagarens begäran om fortsatt avspärrning av lägenheten så konstaterar tingsrätten att det inte kan uteslutas att det kan finnas ytterligare behov av undersökning i lägenheten om Erik Jonsson skulle lämna nya uppgifter efter tingsrättens dom, men innan domen har vunnit laga kraft. Det förhållandet att detta kan medföra vissa kostnader för dödsboet innebär inte att åtgärden framstår som oproportionerlig. Avspärrningen ska därför gälla till dess att domen i ansvarsdelen har vunnit laga kraft.

Ersättningarna till försvararen och målsägandebiträdet

Fredrik Carldéhn har begärt ersättning med sammanlagt 353 015 kr. Beloppet avser bl.a. 158,5 timmars arbete och 31,25 timmars tidsspillan.

Silvia Ingolfssdottir Åkermark har begärt ersättning med sammanlagt 154 599 kr, avseende bl.a. 74,25 timmars arbete och 8,25 timmars tidsspillan.

Åklagaren har förklarat att han inte har något att invända mot de begärda ersättningarna.

Målet har till sin art och omfattning varit arbetskrävande. Tingsrätten ifrågasätter inte att arbete har utförts i enlighet med kostnadsräkningarna. När det gäller Fredrik Carldéhns kostnadsräkning så anser tingsrätten dock att tidsåtgången, framför allt beträffande inläsning och förberedelsearbete, framstår som väl hög. Tingsrätten uppskattar skälig tidsåtgång till 130 timmar, utöver de inledande tre timmars arbete som har utförts kvällstid respektive helg. I övrigt bedömer tingsrätten att den begärda ersättningen är skälig. Den ersättning som Silvia Ingolfssdottir Åkermark har begärt bedömer tingsrätten vara skälig.

Med hänsyn till att Erik Jonsson döms till fängelse på livstid ska staten svara för dessa kostnader.

Sekretess

Det finns skäl för fortsatt sekretess för de bilder från obduktion och brottsplatsundersökning som har förevisats inom stängda dörrar i enlighet med vad som framgår av domslutet.

Brottsofferfond

Det följer av lag att Erik Jonsson är skyldig att betala en avgift till brottsofferfonden.

RÄTTEN

Chefsrådmannen Olof Wetterqvist samt nämndemän.

Digitalt signerad av chefsrådmannen Olof Wetterqvist

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Nacka tingsrätt senast **den 8 januari 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Nacka tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Nacka tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Nacka tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Nacka tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det

har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Nacka tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.